

1 Xerostomie en hyposialie gerelateerd 2 aan medicatie en polyfarmacie

3 Module 3. Communicatie

4 **Uitgangsvraag 3.** Voor welke medicamenten wordt aanbevolen bij voorschrij-
5 ven/leveren te wijzen op de mogelijke bijwerking xerostomie en/of hyposialie, zo-
6 dat bijvoorbeeld (preventieve) maatregelen tegen xerostomie en/of hyposialie ge-
7 nomen kunnen worden?

8 *Aanbeveling*

9 Patiënten die medicatie gebruiken die geassocieerd is met xerostomie en/of hyposialie (zie mo-
10 dule 1) hebben een vergroot risico op xerostomie en/of hyposialie en daarmee samenhangende
11 consequenties voor de mondgezondheid.

12 Het verdient aanbeveling deze patiënten te informeren over de relatie tussen xerostomie/hypo-
13 sialie en de mondgezondheid en over de mogelijkheden van preventieve maatregelen.

14 Tandartsen informeren deze patiënten hierover:

- 15 - bij tekenen van erosie en/of cariës
- 16 - bij evaluatie van het medicatieoverzicht in het patiëntendossier.

17 Ook de voorschrijver en de apotheker kunnen deze patiënten hierover informeren, zodat deze pa-
18 tiënten bij klachten over xerostomie hun tandarts kunnen consulteren.

19 Het verdient aanbeveling een (digitale) informatiebrief ter ondersteuning van deze voorlichting
20 aan deze patiënten te verstrekken.

21 *Overwegingen*

22 De ROC is van mening dat patiënten op de hoogte moeten worden gebracht van de bijwerking xe-
23 rostomie/hyposialie en de gevolgen daarvan, wanneer zij medicamenten gebruiken:

- 24 - waarvan bekend is dat die een relatie hebben met xerostomie en/of hyposialie (zie module 1);
- 25 - en die zij lang (chronisch) gebruiken.

26 Dit geldt in principe voor alle medicament(groep)en die in module 1a genoemd zijn en bij polyfar-
27 macie (zie module 1b).

28 De ROC veronderstelt dat veel patiënten niet op de hoogte zijn van de consequenties van xerosto-
29 mie/hyposialie voor de mondgezondheid en de levenskwaliteit en dat veel patiënten zich niet re-
30 aliseren dat hun tandarts hierbij ondersteuning kan bieden. Het is derhalve van belang dit aan ge-
31 bruikers van medicatie die is geassocieerd met xerostomie en/of hyposialie te melden.

32 Tandartsen hebben de taak hun patiënten te informeren over bijwerkingen van medicatie die ge-
33 associeerd is met xerostomie en/of hyposialie als een patiënt medicatie gebruikt die is genoemd
34 in module 1a en/of als er bij deze patiënt sprake is van polyfarmacie. Dit geldt:

- 35 - bij het constateren van tekenen van erosie en/of cariës op die vlakken van de gebitselementen
36 die gewoonlijk niet snel worden aangetast (cervicale regio, gladde vlakken). De tandarts of
37 mondhygiënist kan dan preventieve maatregelen inzetten (zie module 2).
- 38 - bij beoordeling van het medicatieoverzicht in het patiëntendossier. De tandarts of mondhygi-
39 enist kan de patiënt dan informeren en adviseren.

40 Om de aanbevelingen uit deze module goed te kunnen implementeren is het nodig dat mondzorg-
41 verleners op de hoogte zijn van de actueel door hun patiënten gebruikte medicatie. Een actueel
42 medicatieoverzicht, dat door de patiënt kan worden verkregen bij de apotheek, en dat met de

43 mondzorgverlener wordt geverifieerd, kan hiervoor gebruikt worden. Idealiter hebben tandartsen
44 inzage in het patiëntendossier en het medicatieoverzicht via het Landelijk Schakel Punt. Ook dan
45 moeten mondzorgverleners het actuele medicatiegebruik met hun patiënten verifiëren. Toegang
46 tot het Landelijk Schakel Punt is voor mondzorgverleners op dit moment nog niet, maar in de toe-
47 komst wel mogelijk. De ROC adviseert mondzorgpraktijken zich aan te sluiten bij het Landelijk
48 Schakel Punt zodra dit mogelijk is. Naast de door een apotheek geleverde medicamenten, kan
49 een patiënt ook medicatie met een mogelijke negatieve invloed op de mondgezondheid bij een
50 drogist of een andere winkelier hebben gekocht (bijvoorbeeld sint-janskruid, protonpompremmers
51 of NSAIDs). Het is belangrijk ook dit in kaart te brengen.

52 De ROC is van mening dat informatie over bijwerkingen ook bij uitlevering en voorschrijven van
53 medicamenten die een relatie hebben met xerostomie en/of hyposialie zou moeten plaatsvinden.
54 Apothekers zijn immers gewend patiënten uitleg te geven over medicatie en bovendien hebben
55 apothekers een totaaloverzicht van de medicatie die door een patiënt wordt gebruikt. Ook voor-
56 schrijvers - huisartsen en medisch specialisten - zouden een rol kunnen hebben in de voorlichting
57 van patiënten over de bijwerking xerostomie/hyposialie en in de verwijzing van patiënten naar
58 hun tandarts om dit probleem te bespreken.

59 *Onderbouwing*

60 Deze vraag sluit aan op module 1 van deze KPR. Hierin staat beschreven bij gebruik van welke
61 medicamenten mondzorgverleners alert moeten zijn op xerostomie en/of hyposialie. Als onder-
62 bouwing worden de resultaten van module 1 van deze KPR gebruikt.